

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Remiss av betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet - en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81)

Förlag till beslut

Nämnden inger förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget.

Sammanfattning

Utbildningsdepartementet har remitterat betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81) till Region Gotland för synpunkter. Förslaget syftar till att höja kvaliteten på lärarutbildningen genom höjda antagningskrav, stärkt ämneslärarutbildning, reformerat utbildningsinnehåll, förbättrad praktik och mentorskap samt kontinuerlig professionell utveckling. Förvaltningen har utarbetat ett förslag till yttrande efter inhämtande av synpunkter från berörd verksamhet. Den sammantagna bedömningen i yttrandet är att Region Gotland tillstyrker förslagen eftersom det ger en god grund för läraryrket.

Ärendebeskrivning

Utbildningsdepartementet har remitterat betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81) till Region Gotland. Remissen syftar till att samla in synpunkter från olika instanser och kommuner för att vidareutveckla och förbättra förslagen innan de eventuellt implementeras. Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet senast den 19 mars 2025.

Betänkandet föreslår en omfattande reform av lärarutbildningen på universitet och högskolor i Sverige med målet att höja kvaliteten på utbildningen och stärka lärarnas ämneskunskaper och pedagogiska skicklighet – det vill säga höja kompetensen hos framtida lärare. Förslagen är indelade i flera huvudområden:

Höjda antagningskrav:

För att säkerställa att de mest kvalificerade studenterna antas till lärarutbildningarna föreslås höjda antagningskrav. Detta inkluderar högre betygskrav och eventuellt införande av särskilda antagningsprov. Bland annat föreslås att minst betyg C i svenska ska krävas för antagning till

grundlära­rpro­gram­men med inriktn­ing mot F–3 och 4–6 samt till äm­ne­slä­ra­rpro­gram­men. För förskollä­ra­rpro­gram­men föreslås betyg D. Man förväntar sig att detta kommer att leda till att fler studenter fullföljer utbildningen och att avhopp­en minskar. Dessutom tror man att skärpta förkun­skapskrav i svenska på sikt kan bidra till att höja både lära­rut­bil­d­ningens och läraryrkets status.

Stärkta ämneslära­rut­bil­d­ningar

För att förbättra kvaliteten på äm­ne­slä­ra­rut­bil­d­ningarna föreslås ökade samarbeten mellan lärosäten. Vissa ämnen kan koncentreras till färre lärosäten för att skapa starkare och mer specialiserade utbildningsmiljöer. Lärosätena bör samverka för att lära­rut­bil­d­ning ska kunna ges i hela landet, och lärcentrum kommer att spela en viktig roll i detta. Medel föreslås avsättas för att stödja utvecklingen av utbildningssamarbeten mellan lärosäten och kommuner.

Reformerat utbildningsinnehåll

Utbildningsinnehållet föreslås reformeras med ett ökat fokus på ämneskunskap, kognitionsvetenskap och praktisk metodik. Detta innebär att lära­rstudenterna får en djupare förståelse för de ämnen de ska undervisa i samt bättre verktyg för att förmedla kunskapen till eleverna.

Praktik och mentorskap

För att ge blivande lärare bättre förberedelser för yrket föreslås förbättrad praktik och mentorskap. Detta inkluderar längre och mer strukturerade praktikperioder samt stöd från erfarna lärare under utbildningen.

Kontinuerlig professionell utveckling

För att säkerställa att lärare fortsätter att utvecklas professionellt efter avslutad utbildning föreslås system för kontinuerlig fortbildning och kompetensutveckling.

Idag finns fyra olika lärarexamina: Förskollä­ra­r-, grundlä­ra­r-, äm­ne­slä­ra­r- och yrkeslä­ra­re­exa­men. *Grundlä­ra­re­exa­men* ges med tre olika inriktn­ingar; inriktn­ing mot arbete i fritidshem, inriktn­ing mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 samt inriktn­ing mot arbete i grundskolans årskurs 4–6. *Äm­ne­slä­ra­re­exa­men* ges med inriktn­ing mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 och mot arbete i gymnasieskolan. I dag har 27 lärosäten examenstillstånd för en eller flera lärarexamina.

Bedömning

Förvaltningen har utarbetat ett förslag till yttrande som bifogas. Den samman­tagna bedömningen i yttrandet är att Region Gotland tillstyrker förslagen eftersom målsättning med reformen är en lära­rut­bil­d­ning som ger en god grund för yrket.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2025-02-17
Region Gotland. Yttrande avseende betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet
Utbildningsdepartementet. Remiss av betänkandet Ämneskunskaper och lärarskicklighet –

en reformerad lärarutbildning (SOU 2024:81) 2024-12-05

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling

Skickas till

Utbildningsdepartementet